

Dunántúli Harangszó

A NYUGATI (DUNÁNTÚLI) EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET LAPJA

2022. ŐSZ

Szerkesztői sorok

Jó olvasást kívánok!

Ezévi harmadik számunk megjelenése az új tanév kezdetét is jelzi. Mennyi minden változott negyed év alatt körülöttünk! Mi azonban továbbra is arra a biztos alapra építünk, amely nem rendül meg a bajban sem.

Mostani számunkat két téma köré összpontosítottuk. Egyik az Evangélikus Presbiterok Országos Találkozója, másik pedig az őszi népszámlálás. Mindkettőben meghatározó szándék lehet evangélikus identitásunk megjelenése és megjelenítése. Vajon e kavargó világban megjelennek-e az igazi evangélikus színek? Irányt mutatnak-e nekünk, helyes útra állítva lábunkat és indítva szolgálatainkat?

Újságunk legfrissebb számával kívánunk jó töltökeztést a tanévkezdésre!

Koczor György főszerkesztő

Jelet adni - jelet hagyni

A 2010 nyarán készült fénykép láthatóan népszerű főszereplője a nagy harsona megszólaltatásával próbálkozó kisfiú. Rá szegeződnek a tekintetek, ami nem is csoda, hiszen – ha valóban sikerült megfújnia a hangszert – a hatás nem maradhatott el. S bár a Szentírásban a rézfúvósok megszólalása általában nem jó hirt jelez – gondoljunk csak Jerikó falainak leomlására, vagy a Jelenések könyvében az angyal harsonáira – a 12 évvel ezelőtt rögzített jelenet bája valami egész mást üzen. Hiszen nem csak arról van itt szó, hogy egy gyerek belefúj a nagy rézcsöbe, hanem arról is, hogy a hangszert tartó férfi – nyilván ő maga a profi harsonajátékos – segít neki, fogja a nagy instrumentumot. És ez még nem minden, hiszen a háttérben kedvesen mosolygó néni tekintete mindent elárul: szeretettel figyeli, ahogy a gyerekei és unokái korosztályához tartozó gyülekezeti tagok, testvérek próbálkoznak valamivel, aminek a kimenetele bizonytalan, de az igyekezethez nem férhet kétség: a harsonaszóval jelet akarnak adni, fel akarják hívni valamire, talán leginkább magukra a figyelmet, ami a fénykép tanúsága szerint sikerült is.

Valami ilyesmire van szükségünk nekünk is, magyarországi evangélikusoknak idén ősszel. Talán élesebb, tisztább, világosabb hangon, mint ahogy az a kisfiúnak feltételezhetően sikerült. Amikor a járvány miatt tavalyról ez évre halasztott népszámlálási kérdőívek kitöltésénél a környezetünkben élők a vallási, felekezeti hovatartozásra vonatkozó kérdéshez érnek, fontos, hogy megszólaljon bennük egy „égi kürtjel”, ami emlékezteti őket evangélikus felmenőikre, saját keresztségükre, reménység szerint jó közösségi élményeikre. Annak érdekében, hogy ez megtörténjen, az imádság erején túl bizony nagyon nagy szükség van a mi személyes közreműködésünkre is – generációkat átívelő módon, ahogy a címlapfotón is. Fontos, hogy legyen, aki fújja, aki tartja, és aki mindezt támogató szertettel követi, kíséri. Csakis így tudjuk felhívni a figyelmet arra, hogy evangélikusnak lenni jó.

Nem szükséges újra és újra felidézni a statisztikáinkat ahhoz, hogy

érezkeljük a feladat nagyságát. Ki ne ismerne szűkebb, tágabb környezetében olyanokat, akiknek a nagyszüleit még rendszeresen látta a templomban, a szülei is felbukkantak nagyobb ünnepeken, de ő talán már a konfirmációig sem jutott el? Itt az alkalom, hogy megszólítsuk, megkérjük: ne felejtse el evangélikus gyökereit! És ennek a megszólításnak a nyomán talán elindul egy beszélgetés, felfrissül egy kapcsolat testvér és testvér, ember és gyülekezet között. Hiszen az, hogy a népszámláláson ki-ki beikszelje az ősei, vagy a saját hitét, felekezeti hovatartozását, az – noha önmagában is fontos – nem az igazi cél, hanem eszköz arra, hogy közösségeink

megszólíthassák a kisodródott, távolabbra került tagjaikat.

Amikor szeptember 24-én összegyülekezünk az Evangélikus Presbiterok Országos Találkozásán, Budapesten, akkor szintén valami hasonlóra törekszünk, mint ami a fényképen történik, vagy inkább ami a fénykép elkészültét megelőzően történt. Hiszen tudjuk jól, hogy a rézfúvósokkal kísért közös éneklésnek milyen lélekemelő ereje van, hogy egy jól sikerült gyülekezeti alkalom milyen hitet, tartást, elszántságot adhat az előttünk álló feladatokhoz. Ahhoz, hogy kifelé, a misszióban erősek tudjunk lenni, meg kell erősítenünk magunkat is. Erről szól a szeptember végi találkozó: hogyan tudjuk egyházunkban, gyülekezeteinkben jobban összehangolni a feladatokat, a munkaágak tevékenységét, hogyan tudjuk lelkészeink igehirdetői, lelkipásztorai hivatását jobban segíteni? S mindezt olyan nemzedékeket összefogó, átívelő módon, ahogy ezt a fényképen is látjuk. A kisgyerek igyekezete, az ereje teljében lévő felnőtt tudása, szakértelme, és az idősebb testvérek tapasztalata, szeretetteljes odafordulása csakis együtt vezethet eredményre.

Jó lenne, ha e fénykép üzenetét, a mégoly bizonytalan, olykor fátolyos, olykor recsegő harsonahangot minél többen meghallanák, s ugyanakkor felismernék a gyenge emberi igyekezet mögött a jézusi üzenet tiszta, erős és vigasztaló igazságát. Így adhat jelet evangélikus közösségünk a világnak – és hagyhat jelet a világban.

Pröhle Gergely

Igehirdetés tanévnyitó áhítatként Préd 3,11 alapján

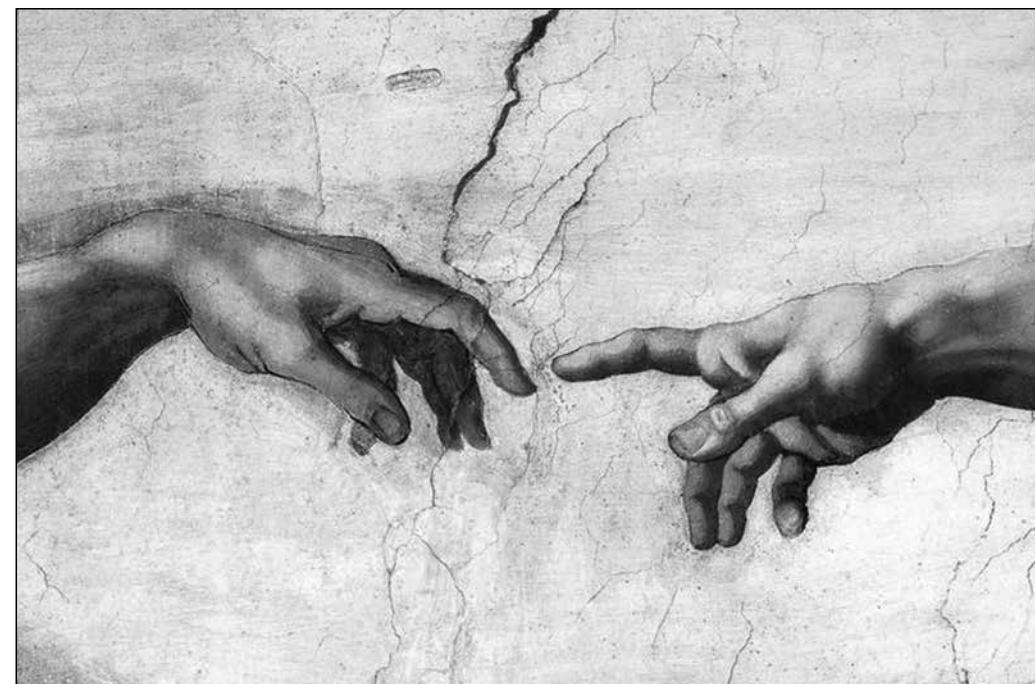
Isten szépen megalkotott mindent a maga idejében, az örökkévalóságot is az emberi értelem elé tárta, de az ember mégsem tudja felfogni Isten alkotásait elejétől a végéig, amelyeket megalkotott.

„Papírt elő!” Menyire utáltuk ezt a felszólítást. Főleg matematika- és fizikaórán. Röpdolgozat. De nem volt menekvés. Még most is emlékszem arra, amikor a három feladatot megkaptuk. Geometria. Eltolás, kicsinyítés, nagyítás. Nem sikerült! Másnap ugyanígy kezdődött az óra. Megdöbbenve és örömmel vettük, hogy ugyanaz a három példa. Harmadnap vártuk az órát, vajon mi lesz? Tudtuk, hogy három feladat, három osztályzat. A három feladatot külön-külön egy-egy diák oldotta meg a táblánál. Volt, aki még akkorra sem tanulta meg. Tanárunk jó pedagógus volt. „Csak a jobbikat írom be! – hangzott az „evangélium” – De, akinek mind egyes, az összeset.” B.A., aki a táblánál is elbukott, így kapott egy órán hét darab egyest.

Havi igénk olyan, mint a pedagógus, aki éppen kijavította dolgozatunkat. Isten is hányszor, de hányszor tanította meg, magyarázta el, tárta értelmünk elé tetteit, csodáit, szeretetét és még az örökkévalóságot is. De mi csak nem tanultuk meg, nem értettük meg. Állunk, mint Goethe Faustja:

*„Ó jaj, a filozófiát, a jog- s az orvostudományt és – haj – a teológiát: mind buzgón bűvároltam át. S most mégis úgy állok, tudatlan, mint amikor munkámba fogtam.”
(Johann Wolfgang Goethe: Faust)*

Tehát Faust sem lelt nagyobb meglepődöttséget a bölcsesség kutatásában, mint Salamon. Még teológiai tanulmányaink is zsákutcába visznek, ha nem alázattal, őszinte tudásvágygal végezzük. Salamon nem adta el nyíltan az ördögnek a lelkét, mint ahogy Faust tette, amikor viszont a boldogságot és a beteljesedést a maga elképzelései szerint

kereste, mégis éppen az történhetett vele, ezért süllyedt olyan mélységig. Jézus azonban még lejjebb hajolt, „bűné” lett értünk (2Kor 5,21), hogy a legmélyebbre lecsúszott embert is felemelhesse a bűn mocsarából.

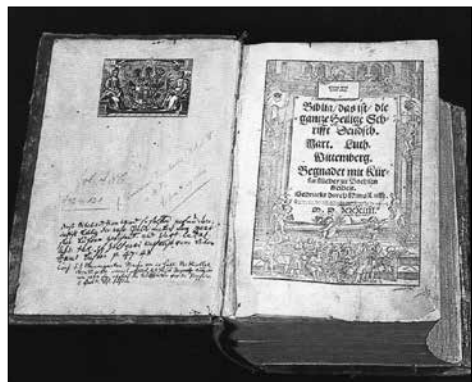
Ilyenkor, tanév elején, fontos, hogy észrevegyük azt, hogy mennyire fontos tanulunk Istent. A megismerhetetlenhez a megismerhetőn keresztül halad az út. A tudományok, a természet, a történelem, az emberi érzelmek és érzékek kifejezőeszközei, a művészetek megismerésének alapja is Istennek a Szentírásban és Jézus Krisztusban megjelenő kinyilatkoztatása. Istent elsősorban a Bibliából tanulhatjuk és ismerhetjük meg. Érdemes naponta megtennünk néhány lépést ebben a tanulásban.

„Papírt elő!” – Isten újra és újra ezzel kezdi a napot, életed nagy szakaszait. Sok kesergés, elégedetlenkedés, nehézség és fájdalom között tudod-e, mit tett veled, érted, neked? Mert nem csak a múlt és jelen, de a jövő is az Ő kezéből vehető, hiszen **szépen megalkotott mindent a maga idejében, az örökkévalóságot is az emberi értelem elé tárta.**

Adja Isten, hogy a megismerésen túl meg is érthessük szeretetét, valóságát, és elérjük az elérhetetlent Jézus Krisztus által. Ámen.

(Elhangzott 2018. szeptember 3-án a Kossuth Rádió Erős vár a mi Istenünk! című műsorában)

Idén is Luther!

Történelmi emlékeztünk szép ékkövei az évfordulók és jubileumok. Mi mai lutheránusként különösen hálásak lehetünk, ugyanis az elmúlt években szépen követték egymást a kerek 500 esztendő Luther-évfordulók. Ez pedig megadatott nekünk idén, 2022-ben is.

1522-ben reformátorunk igen meghatározó szolgálatot tett a keresztyénségnek és a kultúrának egyaránt, ugyanis ebben az évben látott napvilágot német nyelvű Újszövetség-fordítása, amelyhez megírta a német nyelvű Előszókat az Újszövetséghez és a Mi az evangélium? című írását (eredeti címe: Kis oktatás arról, mit keressünk az evangéliumokban, s mit várhatunk tőlük), amelyekkel biblikus teológiai műfajt is teremtett. Luther kényszerű wartburgi tartózkodása tíz hónapig tartott, amely alatt igen szerteágazó irodalmi munkát végzett. Írt zsolta-magyarzatokat, a wartburgi magányban kristályosodtak ki gondolatai a szerzetesi fogadalmakról, befejezte a híres Magnificat című munkáját, amely ugyancsak közelebb vitte az elhatározáshoz, hogy az Újszövetséget ültesse át népe nyelvére.

Luther az életben maradása érdekében kénytelen volt elfogadni a tíz hónapig tartó wartburgi magányt. A vár kapitánya, Hans von Berlepsch, Bölcs Frigyes választófejedelem parancsára lelkiismeretesen megtett minden óvintézkedést, hogy megvédje Luthert és elfedje hollétét. Márton doktor pedig szorgalmasan írt, alkotott, s közben testi és lelki bánalmak is kínozták. Az ekkoriban írott leveleiből értesülünk róla, hogy nagyon rosszul aludt – minden bizonnyal a worms

izgalmak kártékony utóhatása és a Wittenbergből érkező baljós hírek (Andreas Karlstadt és a zwickauai rajongók rombolása) következtében. Mindeközben pedig gyakran érezte az ördögöt (Luther gyakran a búskomorság szellemének nevezi) a közelében, aki minden bizonnyal kínozni és munkájában hátráltatni akarta őt. Egy szó mint száz, a testi és lelki bánalmak mellett a komoly felelősség és a feszített munka is nyomta a vállát.

Lutherben a Magnificat írása közben fokozatosan érlelődött a felismerés és a szándék, hogy Isten szent igéjét hozzáférhetővé tegye népe számára. Erre rásegített egy wittenbergi útja, amelyre a fejedelem akarata ellenére elment. Itteni barátai rábeszélése adta meg számára a végső lökést az elhatározáshoz, hogy lefordítsa német nyelvre az Újszövetséget. Wartburgi tartózkodása utolsó hónapjaiban látott neki a hatalmas műnek, és tíz hét feszített munkával a végére is ért, bár később Wittenbergben még javított a szövegen barátja és reformátortársa, Melanchthon segítségével. Luther wartburgi apparátusa meglehetősen szegényes volt. Rendelkezésre állt a munkájának elsősorban alapot adó eredeti görög szöveg, egy latin Vulgata, amelyet a kolostorból hozott magával és talán még egy-két német nyelvű részfordítás. A Melanchthon által is átnézett kötet végül 1522 szeptemberében jelent meg, Das Neue Testament Deutsch címmel, melyet Melchior Lotter nyomtatott ki. A Jelenések könyvét Cranach mester műhelyéből származó huszonnégy nagy fametszet illusztrálja, a többi szöveghez azonban nem készült kép.

Bár Lutheré az első, teljes német nyelvű Újszövetség, már előtte is készültek német nyelvű áttüzetések és részfordítások. Az egyszerű emberek számára csupán szemelvényes kiadások készültek, pl.: Ewangeli und Epistel Deutsch és Perikopenbücher. Ezeket általában a misén használták felolvasásra. Az egész Biblia a teljes szöveggel kizárólag a tudósoknak volt fenntartva és szigorúan latin nyelven, amelyhez kötelesek voltak jóváhagyott

és engedélyezett kommentárokat használni. Hosszú évszázadokon keresztül folyt a küzdelem azért, hogy az egyszerű laikusok is kézbe vehessék Isten szent igéjét. Ennek látjuk nyomait a különböző előreformatori mozgalmakban, Wyclif és Husz követőinél. A hosszú küzdelem és törekvés Luthernél eredményre vezetett, ugyanis 1522-ben elkészült a teljes német nyelvű Újszövetség, amelyet hosszú évek kemény munkája árán és a wittenbergi baráti kör segítségével később az Ószövetség is követett.

Akárcsak a lutheri reformáció tanai, úgy Luther Újszövetség-fordításának hatása is érezhetővé vált a magyarországi német polgárság körében már az 1520-as évektől kezdve. Magyar nyelvterületen elsőként Sylvester János 1541-ben Újszigeten megjelent Újszövetségében lehet kimutatni Luther fordításának ismeretét, pedig ismereteink szerint sem Sylvester, sem pedig kedves barátja, a „magyar Luther” Dévai Bíró Mátyás nem értett németül. A fordítás hatását ugyanakkor ott érhetjük tetten, amikor Sylvester a fordításhoz kapcsolt szómagyarázataiban a tékozló fiú történetében szereplő disznóeledellel kapcsolatban így fogalmaz: „az nímetek serseprűnek fordították”. A másik árulkodó jellel Súlyom Jenő foglalkozik az 1933-ban megjelent Luther és Magyarország. A reformátor kapcsolata hazánkkal haláláig című nagy hatású művében, amikor Sylvester a Római levél summáját idézi, amelyben ugyanolyan hangsúllyal szerepel a „csak” szócska, mint Luther Róm 3,28-fordításában az allein kiegészítés: „...csak az Krisztusban való hűtnek általa nyerik meg az Úr Isten előtt való megigazulást. Azaz, az Úr Istennek irgalmasságából üdvözüljenek, nem az ő érdemeiből, de mely irgalmasságot sem meg nem foghatnak, sem meg nem nyerhetnek, hanem csak az hűtnek általa.”

A kronosz kereke tova-gördül, századok váltják egymást, de a Szentháromság élő és ható igéje immáron több mint 670 nyelvre van lefordítva! A Jézus Krisztusban megkapott örök szabadítás, örömhír-adás elérhető rengeteg nyelven. Tagadhatatlan, hogy ebben mérhetetlenül fontos mérföldkő az 1522-es lutheri német Újszövetség-fordítás!

Gömbös Tamás

A jó öregek

Régi fotókat lapozgatva Bózsi bácsi került elő. Róla és azokról írok, akik ugyan ma már nincsenek köztünk, de egykor egyházunk legkisebb gyülekezeteiben éltek és szolgáltak. Nem jártak presbiterképzésre, nem volt diplomájuk, nem beszéltek nyelveket, nem voltak sem közigazdászok, sem építésszek, és a pályázatokkal sem tudtak elszámolni, mégis példaképnek tekintem őket.

Tóth József (Bózsi bácsi) a tényői gyülekezet felügyelője volt. Konfirmáció alkalmával, amikor köszöntötte az ifjú egyháztagot, elé állt, egyik kezét a fiatalember vállára tette, a másikkal pedig felé nyújtotta az ajándék Bibliát. Közben szép, egyszerű szavakkal elmagyarázta, hogy most kapja élete legfontosabb könyvét. Azt a könyvet, amiben minden kérdésére megtalálja a választ. Soha ne adja fel, mert ha a Bibliában nem találja a megoldást, akkor az nem azt jelenti, hogy nincs benne, hanem azt, hogy még keveset olvasta.

A másik tanítását a róla készült fotón láthatjuk: előrenézett, szemét a célra szegezte, kezével kitakarta a zavaró fényeket, a csillogást és mindazt, ami megzavarhatta a látását. Tudta, hogy

ahova néz, ott az egyház Ura várja, nem akarta, hogy bármi elvonja erről a figyelmét.

Nem használt nagy szavakat, nem voltak frappáns gondolatai, akár jelentéktelen embernek is tarthatnánk, de életével és tetteivel hitelesen tett bizonyosságot Megváltójáról.

Hasonlókat tudok mondani Kovács Jenőről, a mérgesi gyülekezet volt gondnokáról. Tőle az ünneplést tanultam meg. Egy alkalom előtt megkeresett, és egy pucolt malacot (de nem azt a kicsit ám) hozott magával. Azzal adta át, hogy ebből jóllakhatnak mindazok, akik eljönnek. Igaza is lett, hisz még azok is jóllaktak, akik a következő ünnepre érkeztek. Saját gyülekezetében is gáláns vendéglátó volt. Tudta, megélte és tanította, hogy ünnep minden alkalom, amikor az egyház népe összejön, és annak meg kell adni a módját.

Jenő nemcsak ünnepelt az egyházban, hanem nagyon sokat dolgozott is. Ott, akkor és azt, amit kellett, amihez értett, vagy amit el tudott látni. Ha szállítani kellett, akkor traktorba ült, és azzal robogott, ha meg kellett emelni valamit, akkor ő fogta meg elsőnek. Amikor szavazatot kellett számolni,

akkor a jelölőbizottságba ült be, ha józan paraszti eszére és tapasztalatára volt szükség, akkor a presbitériumban vállalt tagságot. Tehát ha szükség volt rá, akkor ő ott volt.

Nagy szeretettel gondolok Szabó Gyula bácsira, aki a rábcakapi gyülekezetnek volt felügyelője – amikor arra volt szükség –, majd gondnoka lett – amikor meg arra volt szükség. Gyula bácsitól azt tanultam meg, hogy nincs lehetetlen, csak dolgozni kell a megoldásért.

A rábcakapi taborunkat újítottuk fel. Olyan munka adódott, amit emberi erővel nehezen lehetett elvégezni.

Biciklire pattant és elkerekedett. Rövid időn belül két munkagép is megjelent az udvarban. Megállította őket, és hozzánk irányította, hogy végezzék el a munkát.

Tagja volt az egyházmegyei közgyűlésnek. Egyik alkalommal senki sem tudta elhozni. Ő felkelt hajnalban, buszra szállt, és – három átszállással – időben megérkezett.

Három, egyházunkban szolgálatot vállaló testvért hoztam ide az ismeretségemből (és sokakat lehetne még említeni), akik nem kerülnek az egyháztörténelem lapjaira, pedig életük és szolgálatuk hozzájárult ahhoz, hogy egyházunk legkisebb közösségei a mai napig fennmaradtak.

Felügyelői szolgálomban adódik úgy, hogy nem találom a megoldást. Ilyenkor a jó öregekre gondolok, vajon ők most mit tennének vagy mit gondolnának. Ők pedig segítenek, és ebből tudom, hogy Isten embereiként voltak köztünk.

Rátz András
egyházkerületi másodfelügyelő

Felelős: Adámi Mária;
maria.adami@lutheran.hu

Így készülök az EPOT-ra

Hogyan készülnek az EPOT-ra a győr-mosoni egyházmegye presbiterei?

Mint megtudtuk, nagy az érdeklődés a szeptember 24-én sorra kerülő találkozóra. Mintegy 180 jelentkező van a megyéből, három autóbusz is megtelt már. Az eddigi EPOT-rendezvények mindig megmozgatták a gyülekezeteket.

A feltett kérdések kapcsán három presbíter válaszait, gondolatait olvashatjuk.

1. Volt-e már EPOT-on?
2. Milyen várakozással készül az eseményre?
3. Véleménye szerint lelki vagy anyagi megerősödésre van inkább szükség?
4. Milyen kérdéssel vagy javaslattal élne az egyház életével kapcsolatban?

Tóth László lébenyi gondnok:

Sajnos még nem voltam, az előző alkalommal jelentkeztem, de mivel gazdálkodó vagyok, egy közbejött váratlan akadály miatt nem tudtam elmenni, amit nagyon sajnálok. Számomra a más gyülekezetek presbitereivel való találkozás lenne a legfontosabb, amelyből jó példákat meríthetnék a gyülekezet építésére. Természetesen a fő téma, a népszámlálás kérdése és általában egyházunk

helyzete is nagyon érdekel. Szerintem a lelki megerősödés a fontosabb, mert ha ez megvan, akkor az magával hozza az anyagi megerősödést is. Fontosnak tartom, hogy a családokban a hitélet megfelelő helyet kapjon, és mindenki valamilyen módon a gyülekezethez kötődjön.

Pécsingerné Németh Enikő győr-ménfőcsanakai presbíter, egyházmegyei másodfelügyelő:

Már voltam EPOT-on, és nagy háttal volt rám, úgy az előadások, mint a lelki tartalom, és persze az ünnepélyesség. Nagyon tetszett, hogy hamar találtunk közös témát a máshonnan érkezőkkel. Lelkileg nagyon építő volt a közreműködők szolgálata. Most is ilyet várok. Megújulásra van szükség egyházunkban, és arra, hogy nagyobb legyen az összetartó erő, mivel kevesen vagyunk. A gyülekezetépítési témák érdekelnek legjobban, mivel mi egy viszonylag új gyülekezet vagyunk. Az ifjúság bevonását nagyon fontosnak tartom, és hogy a szülők jó példát adjanak, mert mi is így indultunk el. Az evangélikus pedagógusok sokat tudnának segíteni ebben, akár egyházi iskolában dolgoznak, akár nem, ahogyan én is. A lelki megerősödést tartom fontosabbnak, mert akkor van anyagi előrelépés is, mint a mi

helyzetünk is mutatja. Szerintem nem a külsőségeken kellene változtatni, hanem lelki erősödés kell.

Kovács Péterné Szomorú Márta győri másodfelügyelő és kántor:

Már voltam EPOT-on, és jónak találtam. Nagyon hasznos témái voltak az előadásoknak. A mostani találkozótól lelki feltöltődést várok, mert hosszú volt a bezártság, és maga az EPOT is halasztást szenvedett. Szeretnék a régi ismerősökkel találkozni, akikkel együtt voltunk ifjúsági táborokban, vagy a kántorképzőben. Két téma érdekel legjobban, az egyik a népszámlálásra való felkészülés és a gyülekezetépítés, mert nem mindegy, hányan vagyunk, illetve hányan leszünk. Mivel saját intézményeink vannak, azt szeretném, hogy a mai gyorsan változó viszonyok között jobb legyen az információáramlás, rugalmasabb az együttműködés az Országos Egyház és a gyülekezetek és intézményeik között és ugyanezt az egyházkerület és a gyülekezetek között is. Általában is nagyobb nyitottságra, több információra lenne szükség, hogy a gyülekezetek tagjai, presbiterei azok birtokában jobban tudjanak dönteni egy-egy fontos ügyben.

Összeállította: Koháry Ferenc

EPOT-ra készülve

Osgyán Gábornét, a bakonycsernyei Evangélikus Óvoda vezetőjét kérdeztük:

Hogyan jött az ötlet, hogy az óvoda dolgozói részt vegyenek az EPOT-on?

Fenntartónk meghívására pedagógusnap kiránduláson vettünk részt óvodánk dolgozóival. Ekkor Szarka István esperes úr nagyon lelkesen invitált bennünket az EPOT-ra. Óvodánk dolgozóinak elküldtem a találkozóval kapcsolatos tájékoztatót, nagyon örültem, hogy mindenki belső indítástól vezérelve jelezte számomra, hogy szeretne részt venni. Jó alkalom közösségünk építésére is.

Milyen programokon, csoportos beszélgetéseken szeretnének részt venni az EPOT-on?

Munkatársaim közül néhányan a „merítsünk spirituális forrásainkból!” című szekcióbeszélgetést választották. Míg néhányan a „Látni, látszani, láttatni...-szórványéletünk miszsiói esélyei, gyülekezeteink jövőképe” elnevezésű beszélgetésre jelentkeztek.

Mit várnak a találkozótól?

Az EPOT-tól egy szép közösségi élményt, további hitbeli erősödést várunk, hiszen egymás hite által erősödünk... Bizom benne, hogy olyan lelki többlettel indulunk az EPOT után a mindennapok forgatagába, amely kitart sokáig, melyből majd erőt tudunk meríteni és adni is a környezetünk számára.

Én készülök és Te?

„Elfogadtál és elhívtál” a mottója a 2022. szeptember 24-én megrendezésre kerülő Evangélikus Presbiterek Országos Találkozójának. Amikor felkérést kaptam, hogy írjak arról, hogyan készülök, készülünk erre az eseményre, akkor elgondolkodtam ezen az igén. A kétezres évek legelején kerültem a kaposvári gyülekezetbe. Néhány éven belül a gondnokunk jelölt engem presbíternek, aztán nem sokkal később egy presbíteri ülésen másodfelügyelőnek is ajánlottak. Egészen 2020-ig töltöttem be ezeket a tisztségeket, amellet, hogy egyházmegyei pénztáros is vagyok. Részt vettem a presbíterképzés 2. alkalmán, eddig ott voltam minden országos, és kerületi felügyelőkonferencián, és az előző két EPOT-on is. Amikor visszagondolok az eskütételre, amit a tisztségünk betöltésekor tettünk, én tényleg komolyan gondoltam azt, hogy tenni szeretnék a gyülekezetért, az evangélikusságunkért, és büszkén vállaltam is mindenhol a felekezeti hovatartozásomat, amellet, hogy manapság ez nem annyira „menő”, főleg munkahelyen és az üzleti életben. Bármilyen feladat, szervezés adódott, ott voltam, és tettem a dolgomat, a képességeimhez és a lehetőségeimhez mérten. Az évek alatt azt vettem észre, hogy sokszor a feladatok elvégzése, szervezése és annak hiányosságai a gyülekezet vezetésének vállán nyugszik, és a presbíterek – tisztelet a kivételnek- bólogatóként ülik végig a presbíteri üléseket. Elfogadják a javaslatok nagy részét, és megbíznak a vezetőség tevékenységében. Kevés olyan alkalom van, ahol a presbíter szívesen, a maga indíttatásából tesz a gyülekezetért. Sokszor a lelkészre vár mindenki, hogy majd ő megmondja, mit tegyünk és hogyan. Szerintem ezt meg kellene változtatni: a lelkésznek nagyon sok feladata van, és a gazdálkodással, építkezéssel, felújításokkal kapcsolatos dolgokat a presbítereknek önállóan kellene végezni a felügyelő és a gondnok vezetésével. Az

egyházközség tárgyi vagyona a gyülekezeté, aki mindig marad, de a lelkészek időnként helyet váltanak, ezért is lenne fontos, hogy ha az ott lévők úgy gondolnának a gyülekezetükre, mint a sajátjukra, és így is viselnék gondját. Kompromisszumkészséget kell kialakítani ott, ahol a lelkész azt gondolja, hogy neki a kötelessége ezeknek a feladatoknak az elhordozása, és lelkiismereti gondot okoz neki, hogy megkérje a vezetőket és a presbítereket a feladatok elvégzésére, hiszen azt látja, hogy valamifajta passzivitás ül a tagokon. A költségvetés és a zárszámadás elkészítése is közös feladat kellene, hogy legyen, ne a lelkész egyedül a pénztárossal törje a fejét ennek az összeállításán. Nyugodtabb és átláthatóbb lenne mindenki számára, ha ebben érdemben kivenné a részét mindenki. A felelősséget is egyszerűbb így elhordozni. Könnyelőként hamar észre lehet venni, ha egyes projektek kigazdálkodása nem mindig pozitív, ebben az ember segíteni szeretne, és javaslatot tenni, de sajnos ez nem mindig sikerül. Sok emiatt a konfliktus. Jó lenne, ha a konferenciákon beszélhünk érdemben a konfliktuskezelésről. Ne úgy tűnjön, hogy kimondatlan szabályként működik a gyülekezet, és a „tisztelendőt” nem akarjuk megsérteni, ha észreveszünk valamit, és szeretnénk azt tisztázni- ez nem azért van, mert a kákán is keressük a csomót, hanem a gyülekezet vagyont, gazdálkodását szeretnénk védeni, mindenki számára átláthatóvá tenni. Most, amikor egyre fogyatkozik az evangélikusság, különösen fontos lenne nem személyiségi alapon működni, hanem egy igazi közösségként, ahol az ember nem azért jár templomba, mert a lelkész szimpatikus, szépen prédikál, hanem Isten igéjéért, a lelki megnyugvásért és a közösségi élmény megéléseért is. Amint nemrégiben olvastam Bonhoeffer egyik könyvében, hogy szükség van a közösségre az Igazi Istenélmény megéléséhez, miként

„Jézus Krisztussal egy testté kapcsolt össze minket”. Ezért szükségesnek tartanám ezeken a konferenciákon szem előtt tartani a lelkész és a presbíterium, a vezetőség feladatainak a tisztázását, hogyan kellene igazán a gyülekezet életben tartását előtérbe helyezni a személyes érdekekkel, illetve passzivitással szemben. Mivel emberek vagyunk, nem lehet a szubjektív dolgokat kizárni, az viszont a lelkész feladata minden esetben, hogy ne váljon a gyülekezet lelkészközpontúvá, és ne miatta járjon a templomba. Sajnos nagyon sokszor hallani azt, hogy az elődök alatt milyen jó volt templomba járni. Akkor felmerül a kérdés, hogy Isten akkor ott volt a templomban (?), meghallottuk őt az igén és a prédikáción keresztül? Vagy csak a lelkész orgánumban, beszédképességében gyönyörködtünk. Ezek olyan feladatok, amit lehet, az iskolában is kellene tanítani, de az ilyen alkalomokon is. Én így készülök az EPOT-ra és várom, hogy amiről sok éve beszélünk, az szárba szökkenjen, és ne az legyen, hogy sok felügyelő panaszkodik a konferenciákon, hogy nehezen jön ki a lelkész és a vezetőség, és nem jól alakulnak a dolgok. Az előző két EPOT minden témakörében figyelemfelhívó és elgondolkodtató volt. Nagy öröm, hogy az első EPOT-on tervben volt a presbíterképzés, és ez meg is valósulhatott, nagyon sok gyülekezetből sokan vettünk rajta részt, sok barátság szövődött, meg tudtuk beszélni a gyülekezeteink sajátos problémáit a tanulás mellett. A 2015-ös találkozón kezdődött a reformáció 500. évfordulójának előkészítése, ami sikeresen lezárult. Eljutott szinte mindenhová a különböző eseményeken keresztül az „evangélikusok híre”, jobban megismerhettük evangélikus nagyjainkat, írókat, költőket, művészeket, vezetőket. Szó volt az evangélikus nevelésről, azóta egyre több gyülekezet rendelkezik valamilyen oktatási-nevelési intézménnyel. A

Folytatás a 10. oldalon

EPOT-várakozások Tatabányán

Számadó Józsefné és Varga Mária presbiterek, testvérpár: *Ilyen találkozón még nem vettünk részt, ezért érdeklődéssel várjuk, hogy milyen élmény lesz. Mindenképpen számítnunk a lelki feltöltődésre, a testvérekkel való találkozás megerősítő tapasztalatára.*

Major Gáborné felügyelő: *Emlékezetes számomra a legutóbbi találkozó. Remélem, hogy most is hangsúlyt kapnak majd egyházunk jövőjének, épülésének fontos kérdései. Számomra a legnyomasztóbb gyülekezeteink passzivitása. Sokan csak távolról, névlegesen tartják gyülekezeti tagságukat, s még a korábban aktívak közül is sokan a járvány óta – vagy annak ürügyén – nem járnak már a közösségbe.*

Mit tehetünk értük, velük? Akár az elektronikus csatornák segítségével, akár a gyermekek közti szolgálaton keresztül, akár a népszámlálás apropóján.

Nagy Gabriella presbiter: *Jó emlékeket őrzök a 2015-ös találkozóról. Evangélikusságunk megélését mélyíti az együtt éneklő, imádkozó több ezer ember. A Jóisten szeretete megnyilvánul életem legapróbb részleteiben is. A közös ima majd erősít lélekben, mások iránti felelősségvállalásban.*

A szekciónál megismerhetem Koczor Tamás lelkész urat, akinek könyveit jó olvasni, lelki municiót kapunk biztosan tőle.

Én készülök és Te?

Folytatás a 9. oldalról

hitoktatás is előtérbe került az egyik szekcióülésen. Jelen helyzetünkben ezek a legjobb módszerek a misszióra, az evangélikusok létszámának növelésére, hogy a konferenciákon kapott ötletekkel bevonjuk a felekezeten kívüli gyerekeket és családjaikat bölcsődéinken, óvodáinkon, iskoláinkon és az intézményekbe bevitt hitoktatáson keresztül.

Jó lenne, ha a konferencián résztvevők „haza tudnák vinni” az ott hallottakat, és mint magot, elvetni a közösségeikben, hogy minél több információ eljusson minden gyülekezetbe. Jó lenne, ha volnának a gyülekezetekben igazán aktív tagok, akik jelzik a közösségük felé, hogy milyen egyházunk által szervezett alkalmaink vannak, hogy minél többen vegyenek ezeken részt. Sajnos azt látom, hogy a missziós napok, és akár az idén megrendelésre kerülő EPOT híre sem jutott el minden gyülekezethez. Erről is érdemes lenne szót ejteni, hogy ennek mi az oka, és hogyan lehet ezen változtatni.

A szekcióüléseken érdemes bevonni az ottlévőket, és buzdítani arra, hogy vigyék hírét az ott hallottaknak, hiszen enélkül hamar

feledésbe merülnek azok a hasznos információk, amik ott elhangzanak. Érdemes egymással beszélgetni, tapasztalatokat kicserélni. A problémamegoldások, konfliktuskezelések eszközeit elsajátítani. Arra ösztönözni a gyülekezeti tagokat, nem csak presbitereket, hogy igazán érezzék magukénak a gyülekezetüket és annak vagyontárgyait, gondoljanak úgy erre, mint a saját otthonukra, családjukra, hiszen ez a második családuknak. Nem egy bizonyágtételben hallottam, hogy sokan otthonuknak tekintik a templomot, és a benne lévő testvérekkel is szívesen találkoznak az alkalmakon. Jó lenne személyessé tenni a beszélgetéseket, hogy mindenki magának érezze az ott hallottakat.

Minden ilyen nagyobb közösségi alkalom után feltöltődve, barátokkal gazdagodva és az úrvacsorai istentisztelet után Jézus közelségében, Isten szeretetével térhetünk haza, megtapasztalva az ő kegyelmét. Kívánom, hogy ezt a tüzet minél tovább életben tudjuk tartani magunkban.

Az én személyes élményeim az előző találkozókról, hogy mindig voltak régi ismerősök egy presbiterképzésről, felügyelőkonferenciá-

áról, missziói napról, és mára már az egész országban van mindenhol valaki, akivel élő kapcsolatban tudok lenni. Levelezünk, beszélünk telefonon, és ilyenkor nemcsak személyes dolgokról esik szó, hanem a gyülekezeteink életéről is szót váltunk.

Imádkozunk, hogy a szervezők elvárásai, a szekcióülések képviselői Isten igéjét szem előtt tartva, elképzeléseiket megvalósítva tudják létrehozni számunkra ezt a találkozót, és a tematikus beszélgetések, előadások elsajátítható, jól használható ötletekkel legyenek telítve. Reméljük, hogy minél többünkől vált ki aktivitást a konferencia, és egyre kevesebb „alvó gyülekezet” lesz az evangélikusok között. Legyünk minél többen szeptember 24-én!

Részlet Dietrich Bonhoeffer Jöjj velem! c. könyvéből: „Az egyik kereszténynek szüksége van a másikra, akitől Isten szavát hallja. Újra meg újra szüksége van rá, amikor elbizonytalanodik és elcsügged.....Az egyik keresztény csak Jézus Krisztuson keresztül jut el a másikhoz. „Ő a mi békességünk” (Pál efezusiakhoz írt levele 2,14)”

Nemes-Vecseráné Schmidt Julianna, Kaposvár

EPOT-ra készülve

Egyházi vezetőként már a gondolat megszületésekor értesültem az idei év őszi megrendezésére kerülő EPOT-ról. Nagyon rég kitérésre került az időpont és a helyszín. A programot is már jó ideje meghatározta a szervező bizottság, de a témák néhány helyen változtak az aktualitásoknak megfelelően. A lényege a találkozónak azon felül, hogy tényleg találkozzanak régi ismerősök, és új kapcsolatok szülessenek, az, hogy tartalmas programot kínáljon a résztvevők számára, ahol mindenki tud szellemileg is tölteni a lelki feltöltődés mellett. Természetesen nem kis ereje van annak, ha sok százan, talán közel kétezren éneklnek az Erős vár a mi Istenünk énekünket. Ez is fontos, de a további szellemi üzenet is, amihez több témából is választhatnak a résztvevők érdeklődési körüknek megfelelően. Egyházmegyei felügyelőként már az év elején megrendezett felügyelőtalálkozón is ez volt a fő téma, és ehhez hívtunk előadókat. Nem titkolt népszerűsítési szándékkal. Ezen felül is minden lehetséges egyházmegyei vagy az egyházmegyében tartott gyülekezeti alkalmon felhívtam a figyelmet a rendezvényre és annak fontosságára.

Személy szerint számomra is fontos és várt alkalom ez, mert ilyen széles és heterogén résztvevői körben rég tartottak országos alkalmat. Kíváncsian várom, hogy mindenki megtalálja-e a helyét és a számára értékes tartalmat. Azt gondolom, ez nem is a rendezvényen fog kiderülni, hanem az azt követő időszakban a visszajelzésekben. Egyházmegyei felügyelőként inkább a felelősséget érzem magamon két irányból is. Egrészt, hogy a megye a megfelelő

– vagy azt is mondhatom, az elvárt – létszámban képviselje magát, továbbá fontos az is, hogy minél szélesebb körben, tehát ahogy a meghívó is szól, ne csak presbiterek, hanem intézményvezetők és mindenki, aki az egyházban bármilyen területen dolgozik, részt vegyen. Másrészt pedig azért is felelősnek érzem magam, hogy aki rászánja az idejét és részt vesz az alkalmon, az kapjon is valamit; különösen kockázatos ez a nem presbiter résztvevők esetében. Az ezen felelőségek miatt érzett izgalom remélem, nem nyomja rá nagyon a saját részvételemlére a terhet, mert számomra is fontos a találkozás és a színes együttléti töltetkező ereje.

A gyülekezetünkben is készülünk az őszi országos alkalomra, és itt presbiterként visszaemlékezem az eddigi EPOT-okra, amelyeken részt vettem. Mindegyik nagy élmény volt, és sokáig emlékeztem a rendezvényre, legfőképp a méretre, vagyis a résztvevők számára, de az egyikről még most is tudom az előadó személyét és a témát is. Remélem, ez most sem lesz másként, és sokáig fogok emlékezni az élményre, amit kapok szeptember 24-én.

Azt gondolom, több szempontból is fontosak az ilyen alkalmak. Szüksége van az egyházunk minden szintjén lévő vezetőknek, de főleg az alsóbb szinteken lévőeknek arra a tudatra, hogy nincsenek egyedül, nem csak ők találkoznak bizonyos problémákkal. Sokszor a gyülekezeti munka szélmalomharcnak tűnhet, és sajnos gyakran magányos küzdelemnek, ezért is fontos látni azt, hogy senki nincs egyedül, és nem egy elszigetelt közösség része, hanem igenis van erő ebben a közösségben, és reméljük, megtapasztalhatjuk azt, hogy van jövő, és látható az út. Természetesen a legfontosabb utat most sem mi, emberek jelöljük ki, mi csak megpróbáljuk azt számonkunkra lefordítani. **Mórocz Zsolt egyházmegyei felügyelő**

Pápáról az EPOT-ra

Kovács Gyöngyit kérdezem. Milyen tisztségeket töltesz be gyülekezetünkben (Pápai Ev. Gyülekezet), illetve egyházmegyénkben (Veszprémi Ev. Egyházmegye)? Mióta végzed e szolgálatokat, s mit jelent mindez számodra?

Az egyházmegyében számvevőszéki elnök vagyok, immár 2018 óta, a Pápai Evangélikus Gyülekezet fenntartásában működő Gyurácz Ferenc Evangélikus Általános Iskola Igazgató Tanácsának elnökévé pedig 2019-ben választottak meg. A megelőző ciklusban az egyházközség számvevőszéki feladatait koordináltam, vezettem. A számvevőszéki munka elsősorban belső ellenőrzést jelent. Közgazdász végzettségem van, s az e területen szerzett szakmai tapasztalattal tudtam eddig is a gyülekezetben, s szeretném ezután is az egyházmegyében és az iskolában folyó munkát segíteni.

Melyik szolgálatot szereted leginkább?

Ezekre a tisztségekre jelölés, majd választás útján kerültem. Már a jelölés is nagy megtiszteltetés volt számomra, a megválasztásom óta pedig örömmel végzem a rám bízott feladatokat mindkét területen. A megyei, illetve az iskolai szolgálatnak is más a karaktere, mások a súlypontjai, és egészen más a miliójuk, s éppen ezért nem összehasonlíthatók egymással. Mindkettő szívügyem, mindkettő fontos része az életemnek, mindkettőt szeretem, ezért egyformán közel állnak hozzám.

Részt szoktál-e venni az evangélikus egyház helyi, megyei, illetve országos találkozóin? Amennyiben igen, sorold fel néhányat azok közül, amelyekre jó szívvel emlékszel?

Igen, részt vettem már több találkozóon is. Életem első ilyen élménye – még általános iskolás koromból – máig nagyon megha-

tározó számomra. Ez Budapesten, a patinás Deák téri evangélikus templomban volt. Amióta Pápán élek, rendszeresen ott vagyok a helyi és a megyei alkalmakon is, s jó ideje már nemcsak résztvevőként, hanem amivel csak lehet, segítem a szervezést és a lebonyolítást is. Nagyom emlékezetes volt még számomra a budapesti Jégszarnokban megrendezett országos találkozó is.

Készülsz-e az EPOT-ra? Mit vársz az eseménytől? Melyik téma érdekel? Miért?

Igen, készülök, szeretnék részt venni a rendezvényen, nagyon várom. A tavaszi egyházmegyei közgyűlésen Pröhl Gergely országos felügyelő ismertette az EPOT programját, és a sok érdekes téma közül nem volt könnyű választani. Kettő szekcióbeszélgetést jelöltem meg. Az egyik ezek közül a „Merítsünk spirituális forrásainkból!” – ezt a mindennapi imádság fontossága és ereje miatt, a másik az „Éljük meg hitünket! – Felelős gazdálkodás, egyházfinanszírozási kérdések” – ezt pedig azért, mivel szakmailag is érint.

Miért tartod fontosnak az EPOT-on való részvételt?

A személyes találkozásoknak vagyok a híve, amelyek semmi mással nem pótolhatók, s a pandémia óta ennek még nagyobb lett a jelentősége. Hiszem, hogy a jó közösségben hatalmas erő rejlik. Nagy öröm számomra, hogy bár az EPOT elnevezés az evangélikus presbiterekre utal, ám ezúttal más egyházi és iskolai munkatársakat is várnak a rendezvény szervezői, éppen ezért szeretném kihasználni ezt a remek lehetőséget a személyes találkozásra. Ráadásul itt majd jobban megláthatjuk s megélethetjük azt a nagy EGÉSZET, amelynek mi is részei vagyunk.

Polgárdi Sándor

Mit várunk az EPOT 2022. rendezvénytől a Sárbogárd-Sárszentmiklósi Evangélikus Egyházközségből jelentkezett csoport tagjaiként? Inkább őszinte közös együtt gondolkodásunk, jelenlegi látásunk...

Gyülekezetünkben szélesebb körben meghirdettük a találkozóra való jelentkezés, részvétel lehetőségét. Négyfős csoportunk tagjaival vállaltuk az elköteleződést, hogy határozottan szeretnénk közös látásra jutva, a találkozón is megerősödvé Jézus Krisztus követésében, képviselésében, küldetésünkben élni a Sárbogárd és környéke térségében élőkért. Világos számunkra természetesen a tervezett népszámlálás és evangélikusságunk létszámának kényszerítő és sürgető anyagi összefüggése. Azonban maroknyi kis küzdelmes közösségünk tagjaiként a hangsúlyt, a sorrendet, és ebben a csak egyre fokozódó sok sebből vérző, megrendítő válsághelyzetben, a valódi megoldást és örök távlatot egyértelműen elsősorban Jézus Krisztus személyes megismerésére helyezzük, mindennapi életgyakorlatunkban követésére és képviselésére törekszünk, Isten igéjének útmutatása, a Szentlélek bennünk, kapcsolatainkban és közösségeinkben végzett munkája szerint. Érezzék és lássák őszintén közöttünk, hogy jó az Úr, boldog az az ember, aki Őbenne bízunk. Működik, Krisztusban ragyog az élete. Nem látszat, nem felszín, nem képmutatás, nem kiüresedett, kiégett, sodródó, irányt tévesztett és veszített, nem öncélú kényszer-reklámozás...

Ahhoz már akár üdvtörténeti szempontból, akár személyes életünket tekintve sürgető az idő, és az egyéni és közösségi megismert személyes élethelyzeteink komolysága, hogy erőtlén emberi erőlködések vakvágányára térjünk, „evangélikussá legyünk”, élő Jézus Krisztus Urunk megtartó jelenléte, újjáteremtő és formáló munkájának komolyan vétele helyett.

Látásunk szerint a helyes sorrend: Isten Igéje és Szentleke által Jézus Krisztussal életközösségre, a Krisztust követőkkel együtt tanúskodó és szolgáló testvéri közösségre lépni, evangélikus keretek között is. Eddig nyáron négy kisgyermek részesült közösségünkben a keresztség szentségében. Áldott napot töltöttünk együtt az „Igehirdető műhelyben...” és a „Láthatóan evangélikus” rovatok munkatársaival felvételek készítésével. Egy ugyancsak megtisztelő megkeresésünk és felkeresésünk folyamatban van, amely igen nagyszabású. Most pedig ezen a nyáron második táborunk napjait éljük tervezett, nem véletlenszerű alkalmakként. Az itt felsorolt mozzanatok egyikét sem mi kerestük, reklámoztuk, önreklámoztuk... Istennek lesz és lehet kibontakozó terve velük, velünk. Ebben állunk benne. Közös váradalmaink között szerepel, hogy Isten készíti mindenki számára az EPOT 2022. találkozót is, hogy végezze bennünk és általunk is tovább az ő terve szerint munkáját személyes életünkben, kapcsolatainkban, közösségeinkben, gazdagító, bátorító módon. Mind a négyen a következő szekcióbeszélgetéseket választottuk:

Látni, látszani, láttatni... Szórványlétünk missziói esélyei, gyülekezeteink jövőképe
Merítsünk spirituális forrásainkból!

Jelentkezett résztvevőink:

Lapusnyik Zsuzsanna felügyelő asszony
Kovács Dániel presbiter
Váraljai Péter gondnok
Váraljainé Melis Orsolya lelkész

„Elfogadtál és elhívtál...” (EÉ 475,1)

Ez a három szó a mottója a szeptemberben rendezendő EPOT-nak. Kis gyülekezet vagyunk ugyan, mégis meghalottuk a hívó szót, így regisztráltunk 13-an az alkalomra. Annak ellenére, hogy gyülekezetünk kis létszámú, sok program megtalálható az egész éves naptárunkban, és jó pár embert mozgósítani tudunk ilyen nemes rendezvényekre.

Vasárnaponként összegyűlünk kis közösségünk, együtt imádkozunk, énekelünk, meghallgatjuk az Úr szavát, so-kunknak ez jelenti a feltöltődést a szürke hétköznapiakban. Az ilyen alkalmak, mint az Evangélikus Presbiterek

TAIZÉI

TALÁLKOZÓ
Pannonhalmán
Alois testvérrel
2022. október 22.
9.00-19.00

Egyéni regisztráció 2022. június 15-től
www.pannonhalmifoapatsag.hu/taize-2022

A találkozó
ökumenikus
együttműködésben
jön létre:

Program:
bibliai bevezető,
kiscsoportos beszélgetések,
déli imaóra a bencés
és taizéi szerzetesekkel,
ebéd, workshopok,
közös taizéi esti ima

Pannonhalmi Területi Főapátság
Dunántúli Református Egyházkerület
Győri Egyházmegye
Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület
Szombathelyi Egyházmegye
Veszprémi Főegyházmegye

Várnak benneteket a taizéi testvérek és a pannonhalmi bencések!

Országos Találkozója, még felemelőbbek a vasárnapi istentiszteleteknél, ilyenkor előtérbe kerül a közös éneklés, imádkozás, olyan emberekkel való találkozás, akiknek közös a célja, mégpedig megnyugvást találni az Úrban.

Érdekesek számunkra a tervezett szekcióbeszélgetések, különösen azok a témák, amik a kis gyülekezetekkel foglalkoznak. Kíváncsian várjuk ezeket a témákat, és reménykedünk, hogy tudunk ezekből ötletet merítve, saját boldogulásunkat, fennmaradásunkat és létünket segítve. Emellett nagyon várjuk, hogy részt vehessünk az eseményen, kérjük Isten áldását az oda- és visszautunkra.

Hálásak vagyunk lelkészünknek, hogy felhívja figyelmünket az ilyen rendezvényekre, és hogy mozgósítani tudja jópárunkat, hogy képviselhesük a Rábaszentandrási Egyházközséget.

Ketten a Rábaszentandrási Egyházközségből. B.P.-né, K.Gy.-né

Páros igában

A paritás főnév a latin pars kifejezésből származik és egyenlőséget, egyenértékűséget jelöl.

A paritás szó egyházi használata kifejezetten protestáns találmány. A gyülekezeti felügyelő és a lelkész kettős, egyenértékű vezetését hivatott jelölni. Amelyben a felügyelő (vagy református gyakorlatban a gondnok) elsődlegesen a közösség világi kapcsolataiért, anyagi támogatásáért és a működés külső feltételeinek megteremtéséért felelős személy. A lelkész értelem szerűen a gyülekezet lelki vezetéséért felel, a tanítói (munkatársak és gyermekek képzése) és pásztori feladatokat tölt be, valamint ellátja a Lelkészi Hivatal adminisztrációját.

Ez a kettős vezetés, alapjai inkább történeti, mintsem biblikus alapokra nyúlnak vissza. Hiszen az ósatyák még egy személyben töltötték be a papi és világi vezetői funkciót. A királyság intézményének kialakulásával együtt egyre inkább előtérbe került az uralkodó személyének protektori szerepe. Sámuel könyvében (1 Sám 13, 13). található az első fontos jelzés, amelyben e két szerep végleges különválása tetten érhető. Izrael első királya, Saul a filiszteusok előtti harcra készül, Sámuel próféta nem érkezik időben, ezért maga végzi el az áldozatot. Sámuel tolmácsolja Isten üzenetét: *Ostobaságot követtél el!* A szövegösszefüggésből teljesen egyértelmű a király feladata, hogy vezesse a népet, a próféták és papok végezzék saját dolgukat.

Az újszövetségi iratokból még körvonalazódik egy letisztult egyházmodell, amely egyértelmű szerepeket és feladatokat tett volna lehetővé a vezetésben. Urunk kettesével küldi ki tanítványait, az apostolok többnyire szintén párosával indultak el (*ApCsel 15, 39b-40a*).

A IV. század elején Nagy Konstantin, miután megszilárdította hatalmát, jónak látta, hogy a keresztény tanítás egységén munkálkodjon. Az általa összehívott Niceai Zsinat (325) elítélte a keresztény egységet veszélyeztető ariánus tanítást, amely szerint Krisztus csak hasonló lényegű lenne az Atyához. A császár elnöklése évszázadokig példája lett a trón és az oltár összefonódásának. A császár anyagiakban is bőséggel támogatta az egyházat. Az egyház a hit kérdéseiben ezután maga állapíthatja meg, mit tekint igaz hitnek és mit eretnekségnek.

A reformáció első „felügyelői” szintén az uralkodók voltak, akik világi hatalmukkal és politikai befolyásukkal támogatták Krisztus evangéliumának jó ügyét.

A mai paritásos vezetés jó lehetőség számunkra, hogy a kollektív döntések bölcsessége megóvjon bennünket a túlkapásoktól, társadalmi kapcsolatainkat bővítve szélesítse látókörünket, mi több, egymás hite által is erősödünk Krisztus gyönyörű igájában.

Szarka István esperes, Bakonycseryne

Páratlan párosság a hitéletben

A matematikában, ahogy azt alsó tagozatban is tanultuk, alapvetően kétféle természetes számot különböztetünk meg: párost és páratlant. Azon természetes számok, melyek oszthatóak kettővel, párosak, melyek nem oszthatóak kettővel, páratlanok. A számok azon tulajdonságát, hogy párosak vagy páratlanok, paritásnak vagy párosságnak nevezik.

De mit jelent a paritás, a párosság a teológia, illetve az egyház nyelvén?

Ha egyszerűn fogalmazzuk, akkor annyit, hogy minden folyónak két partja van, s a két part végigfut a folyó mentén.

Picit bonyolultabban:

Lelkész és felügyelő, lelkész és presbitérium, avagy klerikális és világi vezetők párossága a paritás. A tény, hogy egy egyenlőségre épülő közösségben, mint az egyház, mindenkinek megvan a maga szolgálati lehetősége és kötelezettsége. Az Isten színe előtt nem magányosan állunk meg. A lelkész, ha üres templomoknak prédikál, akkor hiába mondja el élete legszebb és legmélyebb prédikációját, a kövek és a padok nem térhetnek meg. Ha pedig egy gyülekezet hirdetett ige és lelkészi szolgálat nélkül kívánja megélni kereszténységét, akkor üres váz, hit helyett maximum csak lelkesedés, ami átjárja. Erre való a paritás. Párosságunk. Hogy nem vagyunk egyedül! A hitünkben sem és a döntéseinkben sem. A lelkész ígét hirdet, szentséget szolgált ki, lelkigondoz, de a gyülekezet válik azzá a megtartó közösséggé, ami otthont ad minden hívőnek és Istenkeresőnek. A lelkész vasárnapról vasárnapra készül a szolgálatra, de a gyülekezet, szűkebben presbitériuma, gondnoka, felügyelője gondoskodik arról, hogy az ige hirdetésnek helyszíne, otthona legyen. A megörökölt épületek álljanak vagy épüljenek.

Párosság. A gyülekezet vezetésében lelkész és felügyelő, a gyülekezet közösségi életében mindenki, te és én. Mert a régi dal igazsága, miszerint „egyedül nem megy”, az Isten előtt való megállásunkra is igaz. De hát ezért is kezdődik az Úrtól tanult imádásunk úgy, hogy „mi Atyánk” és nem úgy, hogy „én atyám.” Mert a hívő élet nem egyéni küldetés.

Farkas Ervin lelkész, Lovászpátona

Kölcsönös felelősség a szolgálatban...

Egyházközségi, egyházmegyei, de zsinati szolgálatomban is ez a cím vezérelt minden szolgálatomban.

Milyen egyszerű leírni a „hivatalos megfogalmazást”: két vagy több csoport, testület közt; egyenlő viszony, arány; jog- vagy rang egyenlőség, egyenjogúság.

A hatalom ágai egymással **paritás**ban vannak, nehogy az egyik túl erőssé váljon a másik elnyomására. Az ellenőrök és az ellenőrzöttek között **paritás** áll fenn.

Több évszázados jog- és „hagyomány” egyházunkban a paritás elve. Minden szinten, minden lelkészi szolgálat mellé rendelnek egy „világi” szolgálatársat is – a paritás elvéből kiindulva, hogy segítse a lelkészi oldalt!

Fontos tisztelnünk a másik „felet”. Figyelnünk az Ő gondolatiságára, az Ő szolgálatára. Fontos követnünk a Luther egyházújító munkája során

felszínre került gondolatokat, hogy a munka és a hitvallás istentiszteletté válhat.

Közös a teher és a felelősség is, de a Biblia jelenti az iránytűt és a kereszt a tájékozódási pontot.

Fontos felismernünk az egymás terheinek hordozását is. Az istentisztelet, de a lelkészeink szolgálata nem egy egyszemélyes „showműsor”. Mellettük kell lennünk, igazi társakká kell szegődnünk! Bonhoeffer szerint az egyház akkor egyház, ha másokért él. Ha az egyház megújításáért akarunk dolgozni, akkor ezt a célt kell! (kellene) követnünk. Igen, együtt – nem külön-külön, hanem a kölcsönös felelősség tudatában.

Az Egyház Krisztus teste! (1Kor 12,27), a viszony, mely bennünket hozzá köt, az határozza meg a szolgálatunkat, hitben és cselekedetben egyaránt.

Abaffy Zoltán, MEE Zsinat nem lelkészi elnök

Paritás – Hivatás

Paritás. Együtt dolgozás. Együtt gondolkodás, egy ügyért, a Krisztus ügyéért.

Annak idején ez nagyon is jól lett kitalálva. Kettő ember, egy ügyért, vállalt vállnak vetve, közösen, a feladatokat íratlanul is megosztva építeni, szolgálni. Azóta eltelt pár év, korok, rendszerek jöttek-mentek, de a paritás elve maradt. A lelkész arra kapott elhívást, hogy teológiát tanuljon, és ismereteit felhasználva hirdesse Isten igéjét, építse a gyülekezetet. A felügyelő azt az elhívást kapja, hogy segítse a lelkészt, hogy keresztyén elköteleződésével, racionális válaszok előkészítésével segítse a lelkész munkáját, hogy aztán közösen, együtt hozhassanak főként világi döntéseket.

A mai rohanó, felgyorsult világban a lelkésznek óriási feladat, kihívás a gyülekezet egyben tartása, építése. Ha neki kéne még a világi dolgokban is egyedül meghozni vagy akár csak elő-

készíteni egy döntést, ereje, energiája idő előtt elfogyna.

Mikor hívást kaptam lehetséges felügyelőként, nem volt egyszerű a döntés. Maga a felügyelőség itt a soproni gyülekezetben nem csak hivatás, hanem kihívás is. A soproni gyülekezet infrastruktúrája óriási. Általános iskola, óvoda, szeretetház, temető, múzeum, gyülekezeti ház, megszámlálhatatlanul sok ingatlan, lelkészek és iskolalelkészek, alkalmazottak. Szép kihívás, aminek igyekeztem, igyekszem megfelelni. A ciklus elején még a délelőtti szabadok voltak. Gyerekek iskolában, óvodában, a munkám akkor délutánonként másfajta szellemi leterheltséget jelentett. Azóta változott a munkahelyem, mikor délután 3-kor lejár a munkaidőm, agyi kapacitásom töredékével lépek ki onnan, nekem akkor kezdődik a második műszak. A gyerekeket logisztikázni, és a gyülekezetet segíteni.

Nehéz. A logisztikába természetesen a feleségem is besegít, de a lelkészekre azóta több feladat hárul. A hivatali időben történő megbeszéléseken nem tudok részt venni, egy-egy megbeszélést, tárgyalást nehezen lehet a délutáni órákra időzíteni. Nem arról van szó, hogy nem csinállok semmit – és őszintén remélem, hogy ezt a lelkészeink sem így élik meg! –, de sokszor csak e-mailes, telefonos egyeztetésekre, megbeszélésekre jut időnk. Nem ez volt az elképzelésem, mikor elvállaltam...

Hogy a felügyelő hivatásaként tudja ezt a feladatot megélni, és jól is működjön a dolog - Sopronban vagy bármelyik nagyobb gyülekezetben -, a sok szabadidőn túl legalább műszaki, jogi, gazdasági ismeretekre és jó kurzusokra van szükségem.

Paritás, hivatás. Kihívás. Egy ügyért. Krisztus ügyéért, közösen.

Stinner Dávid felügyelő, Sopron

EVANGÉLIKUS VAGYOK. ÉS TE?

„Kik azok az evangélikusok? És hányan vannak? Az evangélikus egyház kicsi, nem? Már most készültök a népszámlálásra? Miért fontos a népszámlálás a vallási kérdés megválaszolására?” – az utóbbi másfél évben gyakran szegezték nekem ezeket a kérdéseket. A népszámláláshoz közeledve ezeknek a kérdéseknek különös jelentősége lehet. Hogy miért? Erre próbálok meg most kettős szerepben – magánemberként, egyháztagként és az országos iroda kommunikációs munkatársaként, az evangélikus egyház országos figyelemfelhívó kampányának koordinátoraként – válaszolni.

Gyakran előfordul, hogy a leghétköznapibb helyzetekben, világi környezetben (például a fodrásznál, a bankban vagy éppen az ingatlanirodában) a beszélgetés a munkámra, onnan pedig a hitemre, a vallásra terelődik. Ilyenkor a legtöbben először megpróbálják nagyjából elhelyezni, hogy kik is azok az evangélikusok, jó esetben a többi keresztény felekezethez viszonyítva, rosszabb esetben valahonnan nagyon távolról, szinte csak a hírekből és filmekből szerzett információkra támaszkodva.

A 2022-es népszámlálásban ezért én a lehetőséget és a feladatot is látom. Lehetőség számunkra egyházként, gyülekezetként vagy intézményként, egyháztagként és magánemberként, hogy láthatóvá tegyük azt a sokrétű szerepvállalást, ami az evangélikus egyházat és az evangélikusokat jellemzi. Egyházként megmutathatjuk az oktatás terén elért sikereinket, a fiatalokkal és a diakóniai ellátásban részesülőkkel végzett munkát, a gyülekezetek szűkebb és tágabb környezetükben való beágyazottságát – vagyis végeredményben a magyarországi evangélikusok társadalomban való jelenlétét és az általunk betöltött szerepet. Magánemberként pedig most lehetőségünk lesz legalább ebben a nagyon is világi formában büszkén vállalni identitásunkról, arról, hogy evangélikusok vagyunk.

Idézzük fel azt az érzést, ami eltölt bennünket egy-egy beszélgetés során, amikor szóbakerül a vallási hovatartozásunk! Én akkor, amikor azt válaszolom valakinek, hogy „evangélikus vagyok”, egyszerre érzek büszkeséget, örömet, felelevenedik bennem mindaz, amit családiról az evangélikusság számomra jelent, ugyanakkor ott bujkál bennem mindig a féltés is, hogy vajon meddig és hányan leszünk még.

De a népszámlálás feladat is, és elsősorban nem egy kitűzött célszám elérésére. Feladat, hogy feltérképezzük saját erőforrásainkat, szorosabbra fonjuk evangélikus hálózatunkat, jobban és hatékonyabban kommunikáljunk egymással. Feladat, hogy a „biztos evangélikusokon” túl megtaláljuk, elérjük és meg is szólítsuk azokat, akik származásuk révén evangélikusok, de távolabb állnak az egyház mindennapi életétől. A vallási hovatartozásra vonatkozó kérdés a 2022 őszi népszámlálás során sem lesz kötelezően megválaszolendő, ezért ha nemcsak felelős állampolgárként veszünk részt a választásban, hanem felelős egyháztagként is, akkor nem csupán a saját válaszukra kell készülnünk: mindannyiunknak lehetnek olyan családtagjai, barátai, ismerősei, egykori és mostani tanítványai, ellátottjai vagy hozzátartozói, akik életében valamilyen mértékben jelen volt vagy van az evangélikusság. Csupán tízévente egyszer adódik arra lehetőség, hogy egy mindenki számára kötelező, az egész országot érintő téma, vagyis a népszámlálás mentén felhívjuk magunkra a figyelmet, megszólítsunk másokat is. Személy szerint úgy látom, ez egy olyan – akár missziós is tekinthető – lehetőség, amit hiba lenne kihagyni. Mindez nem szabad, hogy elvigye a fókusz a hitvalló egyházzal, de a kettő egymás mellett, sőt, egymást támogatva tud működni. Ezért segítsük a népszámlálás közös ügyét azzal, hogy evangélikusnak valljuk magunkat, és emlékeztessük a vallásra vonatkozó kérdés és a választás fontosságára családtagjainkat, barátainkat, ismerőseinket is! Legyünk minél többen láthatóan evangélikusok!

Zúszkaliczky Anna Eszter

EVANGÉLIKUSOK VAGYUNK

és te?

NÉPSZÁMLÁLÁS 2022

Istentől kapunk életet, hitet, megújulást

Bálintné Sári Judit magyargencsi felügyelő, a Veszprémi Evangélikus Egyházmegye felügyelője számára az egyházi elhivatottság azt jelenti, hogy az ember hitből cselekszik, és a Szentlélek munkálkodik benne. Vallja, minden akadályt le tud győzni az Istenbe vetett hittel. Szívvel, szeretettel szolgál családjában, az egyházban, munkahelyén.

Bálintné Sári Judit 1985-ben végzett a pápai Petőfi Sándor Gimnázium és Egészségügyi Szakiskolában mint felnőtt szakápoló, 2010-ben a Pécsi Tudományegyetem diplomás ápoló szakán szerzett diplomát. Jelenleg eszemenedzserként dolgozik a pápai Gróf Esterházy Kórház Egynapos Sebészeti Osztályán, azaz a szemészeti és az urológiai osztály főnövéri posztján. Munkáját hivatásnak tekinti. Vallja, a betegségek jelentős része lelki eredetű. A beteg embert egészében kell vizsgálni, és a lelki terheket kell először gyógyítani. Az Istentől kapott empátiás képességével igyekszik mindig kedvességet és szeretetet, megnyugvást és reményt továbbadni a beteg embereknek. Hitét megvallja a betegek előtt is, gyakran volt olyan, hogy műtét előtt imádkozott a betegekkel. Kórházi főmunkahelye mellett tizenegy éve délutánonként házi betegápolást végez: csípőműtét, térdműtét után elesett beteg otthoni rehabilitációja, házi mobilizálás, házi torna, fekélyek, felfekvése kezelése a feladata. Gyakran ott is imádkozik

a betegekkel, torna előtt vagy után. Mindig beszél Istenről, Jézusról, annak is, aki magát ateistának, nem hívőnek tartja.

Bálintné Sári Judit a Veszprém megyei Magyargencsen él férjével, aki falugondnoki tisztséget tölt be. Lánya, Brigi harmincéves, okleveles közgazdász, a Széchenyi Egyetem Pályázati Irodájában dolgozik mint ügyvivő-szakértő. Fiát a Mennyei Atya huszonkét évesen hazahívta otthonába, ezzel nehéz terhet téve rá, melyet csak Isten kegyelme által tud feldolgozni. A Jézus Krisztusról szóló evangélium olyan vigasztaló erőforrás számára, amit szeretne más emberek számára is megmutatni. Tizenhat évesen derült ki, hogy fia Prader Willi szindrómás, mentálisan retardált, és azt is megtudta, hogy nem lesz hosszú életű a földön. Balázs fia hétköznaponként Dákán egy szociális otthonban élt, ahol hasonló fiatalokkal foglalkoztak, segítette a gondozóknak ellátni a fekvő betegeket. Édesanyja mindent megtett azért, hogy amíg él, sok időt töltsenek együtt. Fia halálának tizedik évfordulóján így írt: „Megköszönöm Istennek a vele töltött időt, hogy eddig a miénk lehetett, a szeretetet, amit tőle kaptunk, a szépet, amivel megajándékozott minket, az örömet, amit benne nekünk adott Isten.” Azt mondta, a Jóistennek oka volt, hogy Balázst adta neki.

Bálintné Sári Judit a hit útján való elindulását édesanyjától kapta, hite a presbiterképzésen, munkatársképzésen, gyülekezeti napokon és a Luther-konferenciákon tovább mélyült. A konferenciákon való lelki feltöltődés a mindennapokhoz is erőt ad. Ma is részt vesz a különböző egyházi rendezvényeken, beszélgetésünk éppen a gyulai Szélrózsa evangélikus ifjúsági találkozó után történt, ahol családja minden tagja jelen volt, férje, lánya, veje, uno-

kája. 2000 óta a magyargencsi gyülekezet gondnoka, 2016 novemberétől felügyelője, a Veszprém megyei jelölőbizottsági tagja. Három alkalommal a nyári főtábor képző tanfolyamon is részt vett, zongorázni autodidakta módon tanult, lányával felváltva kántorizál a Kemeneshőgyész-Magyargencsi Társult gyülekezetben. 2018 óta a Veszprémi Evangélikus Egyházmegye felügyelője. Azt mondja, megígérte a fiának, hogy ő lesz az egyházmegyei felügyelő. Úgy indult a szolgálatnak, ha Isten elhívta erre a feladatra, felkészíti őt, ad erőt hozzá. Számára az egyházi elhivatottság azt jelenti, hogy az ember hitből cselekszik, és a Szentlélek munkálkodik benne. Azokat a talentumokat, amiket a Jóistenből kapott – a hit lángja, a szeretet ereje és csodája – szeretné a gyülekezetekben továbbadni. Polgárdi Sándorral, a Veszprémi Evangélikus Egyházmegye esperesével együtt rész vesz a hivataladásokon, lelkeszen-teleseken, orgonaszenteléseken, megyei és egyházközségi presbiteri üléseken, elnökségi üléseken.

Feladatának tartja a közvetlen személyes megszólítást. Olyan testvéreket is meg kell szólítani, akikben már megfogalmazódott a hit utáni sóvárgás, de még nem indultak el az Istenhez vezető úton. Munkájából adódóan nagyon sok emberrel találkozik, a beszélgetések közben nagyon gyakran előkerül a vallás és a hit. Munkája során hivatásának tekinti azt is, hogy a feltétel nélküli hitet továbbadja az embereknek. Életet, hitet, megújulást, jövőt csak Istentől kaphatunk. Ő hív el bennünket a szolgálatra is, mondja. Munkáját, életét a cselekvő jóakarattal, a megértéssel, az empátiával, az odaadás, elfogadás, a tolerancia, a segítség szándéka hatja át, segít minden hozzá fordulónak. Istenbe, Jézus Krisztusba vetett hite áthatja egész életét, szolgálatát.

Balla Emőke

Evangelium Madách szerint

Az ember tragédiája profétikus költemény, amit érdemes újraolvasni különböző életszakaszokban és történelmi szituációkban, különösen Bibliát forgatóknak.

Madách műve az 1Móz 2-3-at jeleníti meg, amit megszakít a történelemtől szóló álom, mely kiélezten veti fel az első három színben csírájában meglévő problémákat. A 15 színről tudjuk, hogy az ún. keretszínek játszódnak jelen időben, az álombeli történeti színek pedig a jövőt mutatják az Istentől már elszakadt embernek. Ha csak a keretszíneket (1-3. és 15.) nézzük tüzetesebben, érdekes megfigyeléseket tehetünk: a Biblia ősevangéliumával úgy bánt Madách, hogy evangéliumot alkotott belőle.

Az 1Móz 3, 14-19. így szól: „Akkor ezt mondta az Úristen a kígyónak: Mivel ezt tetted, átkozott légy minden állat és minden mezei vad közt: hasadon járj, és port egyél egész életedben! **Ellenségeskedést támasztok közted és az asszony közt, a te utódod és az ő utódja közt: ő a fejedet tapossa, te meg a sarkát mardosod.** Az asszonymnak ezt mondta: Igen megnövelem terhességed fájdalmát, fájdalommal szüled gyermeked, mégis vágyakozol férjed után, ő pedig uralkodni fog rajtad. Az embernek pedig ezt mondta: Mivel hallgattál feleséged szavára, és ettől arról a fáról, amelyről azt parancsoltam, hogy ne egyél, legyen a föld átkozott miattad, fáradsággal élj belőle egész életedben! Tövis és bogáncsot hajt neked, és a mező növényét eszed. Arcod verejtekével eszed a kenyeret, míg visszatérsz a földbe, mert abból vétettél. Bizony por vagy, és vissza fogsz tért a porba!”

Mit tesz Madách az Úr szavaival, amelyek a Bibliában a Paradicsomból való kiűzetés előtt hangzottak el?

Sorrend a Bibliában:

Sorrend a drámában:

- **bűneset**
- átok a kígyóra és az ősevangélium
- átok az asszonyra
- átok az emberre
- eltiltás az élet fájától
- **kiűzetés** a Paradicsomból
- Keményen a törvény érvényesül.**

- átok Luciferre (1. szín)
- **bűneset** (2. szín)
- eltiltás a másik fától (2. szín)
- Ádám elhagyatottsága és távozása (2-3. szín)
- **ÁLOM** (a ki nem mondott átok beteljesedése, az ember szenvedése)
- A 15. szín 2. fele:
- ígéret a szabadítóról/*Krisztus/ősevangélium*
- ígéret: kegyembe veszek újra/*kegyelem*
- ígéret a férfinak és a nőnek/*ige*
- ígéret Lucifernek
- felszólítás (elhívás?)/*hit*

Az evangéliumra kerül a hangsúly.

Lucifer már akkor megkapja az átkot, amikor az 1. színben kialakulja a lehetőséget az emberen végzett kísérlethez. Emlékezhet erre, mikor a 15. színben tehetetlenül görnyedezik. A neki szóló intelemben a kegyelem is megnyilvánul – még ő is abban a kitüntetésben részesül, hogy az Úr terveit közvetetten segítse megvalósítani. A „sarkát mardosod” kifejezés összhangban van az ígérettel, hogy „bukjál szüntelen”.

Az emberpár fejére olvassák a Paradicsomban (2. szín vége), hogy az Úr elhagyja őket. A rájuk vonatkozó, de az Úr által ki nem mondott átok a történeti színekben következik be: a férfi és nő kapcsolatának diszharmoniója, a szenvedés, a pusztulás és a hiábavalóság. A 15. színben, amikor Ádám visszafordul az Úrhoz, újra megjelenik az apai gondoskodás (ld. 1Móz 3,21). Itt a férfi számára a „végtelen tér” ígérete hangzik, a „nagyság és erény”, tehát a munkának nem a gyötrelmes, hanem a felemelő és értelmes oldala. A nőnek nem az elnyomatást helyezi kilátásba, hanem a férfi *mellett* állást, sőt ő lesz a férfi lelki segítője. Az eredeti bibliai szövegben lévő alaphang átváltozik, a törvény helyett az evangélium hangja szól. Az ígéret szerint nem lesz magányos harcos az ember. Az Úr által ígért jövő, az ÍGÉRET azonban láthatatlan, míg a luciferi álom nagyon valóságosnak tűnik... Ezért marad dráma a mű, egészen a befejezésig. De nem marad mindvégig tragédia. Az csak a témája, nem a műfaja.

Mert mi történik az 1Móz 3,15-tel, ami a keresztény hagyományban az ősevangélium nevet viseli? Az asszony magvának ígérete a 15. színnek a második felébe kerül, a kiűzetés, helyesebben az embernek az Istentől való elfordulása és a Paradicsomból való kivonulása után, mégpedig Éva szájába, és Lucifer ellenlábasként: „*Ha úgy akarja Isten, majd fogamzik /Más a nyomorban, aki eltörül, /Testvériséget hozván a világra.*” A Megváltó ígérete jövő időben hangzik, s ezzel kiszakadunk a történelmi időből. Tudatunkban feszültség támad a lineáris történeti tudás és a hit világához tartozó Isten Országának képzet között. Időtlenné válik a teremtés, a gondviselés, a megváltás. Nem menekülhetünk se múltba, se jelenbe, se jövőbe, marad az elképzelhetetlen és a leírhatatlan; s kénytelenek vagyunk megadni magunkat, mert még hitre sem vagyunk képesek. „*Uram, legyőztél. Ím, porban vagyok;/Nélküled, ellened hiába vívok:/Emelj vagy sújts, kitarom keblemet.*”; „*Gyanítom én is, és fogom követni./Csak az a vég! – Csak azt tudnám feledni!*”; „*Hiszek, segíts a hitetlenségemen!*” (Mk.9,24)

Goór Judit

Kedves Olvasóim!

Szeretettel osztom meg veletek egyik kedves Igeversemet, valamint egy hozzá kapcsolódó történetet Thomas Edisonval és kishűgával kapcsolatban, amely Cseri Kálmán lelkipáztornak A kegyelem harmatja – áhítatok az év minden napjára című kötetében jelent meg korábban.

ÉLETMENTŐ ÉBRESZTÉS

„Ébredj fel, aki alszol, támadj fel a halálból, és felragyog neked a Krisztus.”

(Pál levele az Efezusiakhoz 5,14)

„Ez a mondat arra is figyelmeztet, hogy nem mindenki él, aki mozog ezen a földön. A Biblia szerint Isten ezt állítja: „**Akié a Fiú (Jézus Krisztus), azé az élet; akiben nincs meg Isten Fia, az élet sincs meg abban.**” (János első levele 5,12) A szó teljes értelmében tehát csak az él, akinek kapcsolata van Jézus Krisztussal. Erre az igazi életre támadhat fel minden Benne hívő a lelki halálból. Thomas Edisonval jegyezték fel, hogy egyszer a kishűgát várta az állomáson. Mielőtt azonban a vonat megérkezett volna, az a kőhíd, amin át kellett haladnia, leszakadt. Pánik tört ki a várakozók között, mert a szerelvény vezetőjét már nem lehetett erről értesíteni és megállítani.

Akkor a kis Edisonval az jutott eszébe, hogy egy gőzmozdony sípjával morzejeleket ad, s ha a hűga azt még idejében meghallja, talán lehet segíteni. A kislány azonban aludt. Mégis felébredt egy kanyarban. Észlelte a jelzést, s az utolsó pillanatokban a vészfékkel meg lehetett állítani a vonatot. Megmenekültek a haláltól. Isten nekünk is küld életmentő jelzéseket az ő Igéjével. Ébresztget lelki álmunkból. Itt is boldognak bélyegzik sokszor az ilyen igehirdetőket, ahogyan a kislányt is annak nézték a vonaton, pedig egyedül ő értette és vette komolyan a jelzést. Aki felébred álmából, ráébred elveszett állapotára, és még idejében kiszáll a halálvonatból, megmenekül. Az Istentől elválasztó szakadékon is átér Jézus Krisztus keresztje, s azon visszatárlhat mindenki elveszített otthonunkba. Ezen a világon nagy altatás folyik. A gonosz hol külső kábítással, hol lázas tevékenységgel igyekszik elvonni figyelmünket reménytelen állapotunkról. Legyünk hálásak Isten ébresztő Igéjéért! Vegyük komolyan, amit Ő a mi megmenekülésünk érdekében mond! Ő azt akarja, hogy már itt a miénk legyen ez a teljes, örök élet.”

Szeretettel: Váraljainé Melis Orsolya (Orsi néni) Sárbogárd

Dunántúli Harangszó

A Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület lapja

Megjelenik negyedévenként

Felelős kiadó: Szemerei János püspök

Megbízott felelős szerkesztő és terjesztés:

Koczor György

Email: gyorgy.koczor@lutheran.hu

Telefon: +36 20/824-3444

Korrektor: Benkóné Jancsó Hanna

A szerkesztőség címe:

8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2.

Szerkeszti a Szerkesztőbizottság

Megrendelhető: E-mail: gyorgy.koczor@lutheran.hu

Postacím: 8933 Zalaistvánd, Arany J. tér 2.

Az újság kiadását adománnyal kérjük támogatni, melyet az alábbi számlára lehet befizetni:

Számlakezelő:

Zalaistvándi Evangélikus Egyházközség

Számlaszám:

UniCredit Bank 10918001-00000028-48030025

Külföldről:

IBAN: HU20 1091 8001 0000 0028 4803 0025

Készült az Asperján Nyomdában

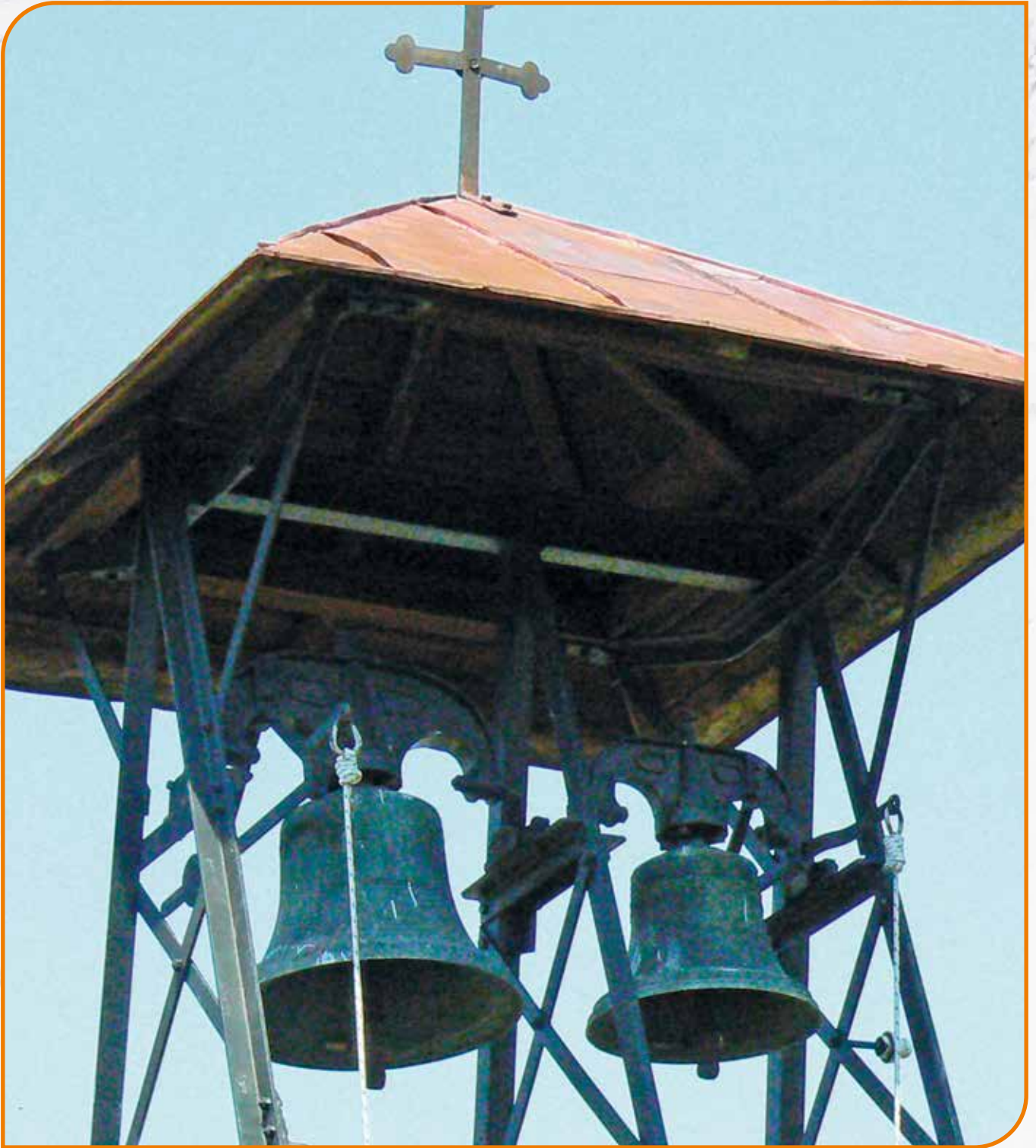
Tördelés:

RENZOL Dekor Reklámstúdió, Zalaszentgrót

A cikkek tartalmáért a szerző vállal felelősséget!

ISSN 1416-9770

A hátapon Vid község evangélikus harangjai láthatók.

Dunántúli
Harangszó